

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 840 Lej.
Fél évre 420 Lej.
Negyed évre 210 Lej.
Havonta 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A cégfelirások.

A Dimineața című bukaresti lap hosszabb cikkben foglalkozik azzal a romántalansággal, melyek az erdélyi városokban a román cégtáblákról ríktanak le. A cikkíró megemlíti, hogy Aradon, Temesváron, Nagyváradon járt és számos felirást olvasott, mely román nyelvi szempontból valóságos abrakadabra. Román lapíróink egyébként elég higgadtan és tárgyilagosan beszélnek a kérdéssel, sőt polemizál az „Universul” című lappal, mely szintén konstataulta a grammatikailag kifogás alá eső román nyelvű cégtáblákat és mint minden szellemi életben, úgy ebben is irredentát és a román nyelv kigunyolását vélte látni. Szokatlan megértéssel fejtegeti a Dimineața cikkírója, hogy a hibás feliratoknak semmi közük nincs a cégtulajdonosok nemzeti, vagy politikai érzületéhez, semmi köze nincs az irredentizmushoz. — Komoly üzletembertől fel nem lehet tételezni azt a bornírságot, hogy drága pénzért hibás feliratot festet, mikor ugyanezért a pénzért helyesen is megcsináltathatja és ezzel elkerüli az olyan alaptalan és rosszindulatu gyanúsításokat, mint amilyenekkel az Universul illeti.

A hiba tehát nem a cégtulajdonosokban, nem a magyar publikumban van, hanem egészen máshol kell keresni az okokat. Mindenekelőtt megjegyzendő, hogy nem lehet követelni perfékt és akadémiailag helyes román nyelvi tudást a más anyanyelvűektől, mikor maguk az erdélyi románok sem tudnak románul, legalább is egy tekintélyes százalékuk paraszt dialektusban, vagy hungarizmusmal beszél. A legtöbb cégtulajdonos bizonyára román emberrel fordította le a tábláját és ha rosszul fordította le a román fordító, akkor a fordítót kellene profanizálási szándékkal, vagy más hasonló tervekkel gyanúsítani, nem pedig a rendeletet pontosan végrehajtani akaró, jószándékú adófizetőt.

A Dimineața egy igen racionális és okos megoldást ajánl a nyelvi anomáliáknak megszüntetésére, és pedig azt, hogy minden kereskedő, iparos vagy vállalat, mely cégtáblát akar kitétetni, mufassa be a területén levő kereskedelmi és iparkamarának, aitol díjmentesen lefordítják helyes romántalansággal a pár szavas cégszöveget, vagy pedig korrigálják és ily módon nemcsak a feliratok nem fogják bántani a románok nyelvi szépérzékét, de a kereskedők és iparosok is meg fogják magukat kimélni az alaptalan gyanúsításoktól.

A bucaresti orvosszövetség panamája.

— Ledererné beismerte, hogy hazudott.
— Az aradi érettségien hevenyöztázalékos bukás volt. — Véres párbaj tizév előtti sértés miatt. — A vásár alatt nincs munkaszünet Aradon. — Lopás az arad-teiusi vonalon. — Munkában az adóellenőrök. — A piktorsegéd érettségije. — Lederer Gusztáv megőrül. — A megcsalt férj bosszuja.

Megegyezés

a román-magyar megyei bizottságok között.

Egy hét alatt befejeződnek a likvidációs tárgyalások.

(Saját tudósítónktól.) Az arad-megyei bizottság, amely tegnapelőtt utazott Makóra, hogy a csánadmegyei bizottsággal folytassa azokat a tárgyalásokat, amelyek a kettéválasztott megyék vagyónának likvidálására vonatkoznak, tegnap a késő esti órákban automobilon visszaérkezett Aradra. A bizottságot dr. Lázár Ágoston alispán vezette és tagjai Margineanu Titus pénzügyigazgató, Bartos állami főmérnök és Stanca megyei főszámvevő voltak. A tárgyalások során elvben teljes meg-

állapodás jött létre a két bizottság között és elhatározták, hogy a betervezett adatokat most szakértőkkel fogják felülvizsgáltatni. A szakértők munkájának befejezése után, ami néhány nap múlva meg fog történni, az aradi bizottság ismét Makóra utazik, hogy a végleges megállapodást létrehozzák. A tárgyalásokat magyar részről Nagy Gyula járási főszolgabíró és Hegedüs Kálmán árvaszéki elnök vezetik. A tárgyalások egy héten belül előreláthatólag véglegesen befejeződnek.

Amerika

kinai konferenciát hívott össze.

Idegenellenes zavargások egy kínai kikötővárosban. — Nagy ellentétek Amerika és Anglia között.

(London, július 3.) Politikai körökben élénk feltűnést keltett, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya Chamberlain angol külügyminiszternek az alsóház tegnapi ülésén tett ama kijelentésére, hogy az angol kormány mindaddig nem foglalhat véglegesen állást a kínai kérdésben, amíg az idegenellenes akciót el nem nyomják, azzal válaszolt, hogy a kínai kérdésben összehívandó konferencia meghívóit ma szétküldötte. A konferencia legközelebb összeül és a kínai problémát fogja tárgyalni. A tárgyalások egyik legfontosabb pontja lesz, amelyben az Unio javasolni fogja, hogy szüntessék meg Kínában az exterritoriális jogokat. Rendes meghívó ment el Anglia, Franciaország, Olaszország és Japán kormányainak, míg Spanyolországot, Svédországot s Perut később vonják bele a tárgyalásokba. Legújabb jelentés szerint Svatov kínai kikötőben nagy néptömeg támadta meg az idegenek szállóházait. A kikötőben tartózkodó egyik angol hadihajó matrózai állították helyre a rendet.

Legújabb londoni jelentések.

szerint Anglia és az Egyesült Államok között a feszültség a kínai kérdésben mindinkább erősödik. Az ellentétek a területenkívülség kérdésében keletkeztek. Ugyanis az Egyesült Államok kormánya amellyel foglalt állást, hogy Kínában szüntessék meg az exterritoriális jogokat, mert Kína szuverenitásának elismerése nélkül lehetetlen a nacionalista mozgalmat leszerelni, bár az Unio is belátja, hogy a külföldiek a kínai törvények és szokások között sohasem tudnának eligazodni. Azt tervezik tehát, hogy a kínai kormánnyal egyetértésben új törvénykönyvet szerkesztenek, mely azután az idegenekre nézve is mérvadó lesz. Addig pedig, amíg az új törvénykönyv elkészül, kínaiakból és külföldiekből álló egyes bíróságok ítélkezzenek. Ezzel szemben Anglia változatlanul ragaszkodik az eddigi eljáráshoz és a területenkívülség további fenntartásához. Az amerikai lapok és hangon írják Anglia eljárásáról és azt hangoztatják, hogy Amerika kormánya tekintettel arra, hogy a keletázsiai kérdés beldereje rendkívül nagy, el van

határozva arra, hogy az exterritoriális kérdés minden eszközzel dűlőre viszi még Anglia tiltakozása ellenére is. Amerika nem tűrheti, hogy a kínai mozgalomból nyílt forradalom legyen, mert ez olyan veszedelmeket rejt magában, hogy emellett minden érdek eltörpül. Hír szerint az Unio már meg is egyezett a területenkívülség kérdésében Kínával.

Erdélybe repatriál egy magyar gróf.

Bánffy Miklós volt magyar külügyminiszter érdekes elhatározása.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes híradás érkezett Budapestről, melyet kolozsvári forrásból is megerősítettek. Repatriálni készül családja fészkebe a kolozsmegyei Választra gróf Bánffy Miklós volt magyar belügyminiszter, aki nemrégiben hagyta ott a párisi nagykövetségi palotát. Állítólag teljesen szakítani akar a politikával Bánffy Miklós, aki jelenleg 53 éves és kora fiatalságától közpályán működött. Kevés ideig a közös hadügyi minisztériumban volt fogalmazó, majd két ízben képviselő, koalíciós főispán, miniszter és nagykövet. Évekig pedig a pesti Opera intendánsa. Értésülésünk szerint erdélyi kastélyában visszatér a művészethez és a tollhoz, ami Kisbán Miklós név alatt jelentős sikereket nyújtott neki. — A Nagyur és a Naplegenda című darabjai a hívatottságáról tettek bizonyosságot. Gróf Bánffy Miklós nőtlen még. Atyja György, volt főajtónálló mester és aransarkantyus vezér, a ref. egyház főgondnoka, ma is a választói ősi kastélyban él, amely mikincseiről nevezetes. Egyetlen nővére Barsay Ákosné, szintén Erdélyben lakik. A familiaris érzések is huzak haza Bánffy Miklóst, aki már megtette a lépéseket hazatérésére iránt.

Katolikus lelkészek jubileum ma

Csütörtökön volt negyven esztendeje, hogy Kayser Lajos nagyprépost, Koleszár János menyházi lelkész, Mischon Mátyás németremetei plébános és Lebovics Dániel kishaszentpéteri lelkész pappá szentelték fel. A négy jubiláns ma résztvett a timisoarai dóm-templomban Te Deumon, majd Pacha Ágost apostoli kormányzónál tisztelegtek, amely után az apostoli kormányzóval együtt Kayser Lajos nagyprépost vendégei voltak.

Regény

Franciaország háborús felelősségéről.

Egy új politikai regény a francia hányvialac szenzációja. — Mikor és hol vetették el a világháború kockáját?

(Saját tudósítónktól.) Victor Margueritte, a modern franciarodalom egyik legkiválóbb egyénisége, most végzi az utolsó sítapításokat készülő, két kötetre terjedő politikai regényén, amelynek „A bűnösök” lesz a címe. Ez a könyv a világháború kitörésének és megindulásainak okairól nagyon érdekes részleteket közöl a szenzációsnak ígérkező az is, hogy egy kiváló francia író látja meg benne a háborús felelősség kérdését. A diplomáciai és egyéb hivatalos iratok alapján összeállított regény élvezetes, egyben megrendítő is. Hisz ebben a drámában, mely a regény tárgya, népek milliói véreznek el. A könyvben rendre felvonulnak a dráma előkészítői, hősei és mozgatói. Álarcosan és bemaszkírozva. Hazugságok, intrikák, csel-szövések könyve ez. A könyv részletesen elbeszéli azt a jelenetet is többek között, amikor Poincaré 1914-ben a minden oroszok pártjának estélyén elmondotta híres és hírhedt volt pohárköszöntőjét. „Béke az erőben, a tisztelgésben, a méltóságban!” A francia író itt megjegyzi, hogy a múlt sorsa már a köszöntőben meg volt pecsételve. Szentpéterváron, a cári palotájában zajlott le ez az ominózus estély és Európa szomorú katasztrófája szemképráztató pompa és fény közepette robbant ki. Poincaré II. Miklós cárral együtt és a cári eleinte kérdegetett Poincarétól. Aztán elhelt őt, tíz perc. Most már csak Poincaré beszélt és a cári hallgatott. Társalgás közben Poincaré és Franciaország akkori szentpétervári nagykövete ezeket mondták: „A háború elkerülhetetlen... Elszász-Lotharingiát vissza fogjuk venni. Csapatunk Berlinben fog megállni, Németországot feldaraboljuk...” Majd más intermezzo. Poincaré cerclet tart. Külföldi diplomaták veszik körül.

— Mi hír Szerbiáról? — mondta Poincaré gróf Szapáryhoz, az osztrák-magyar nagykövethöz.

— Nem türhetjük Elnök Úr, — szólt Szapáry, — hogy a külföldi kormányok a királygyilkosságok előkészítését megengedjék.

Poincaré fejszóvalva válaszolt:

— Szerbiát testvérség és barátság fűzi Oroszországhoz, az orosz birodalom pedig egyik szövetségese Franciaországnak. Itt kompromisszó fog beállni.

Poincarének ezzel a tulajdonképpen önvallomásával bizonyítja Margueritte regényében, hogy a francia államnak része van a háborús felelősségben. Az új könyv minden bizonynyval arra meggyarvarja az utóbbi időben annyit háborgató francia szélső nacionalisták lelki világát, akiknek szemé most a „hazaáruló” Canillantra szegeződik, hogy kimentse a francia glóriát abból az örvényből, ahová Poincaré taszította a cári palota káprázatos estélyén, 1914. évében.

Nem engednek be magyar képviselőt Szlovenszkóba.

Letartóztattak Körmöcbányán egy magyar nemzetgyűlési képviselőt.

(Budapest, július 3.) Griger Miklós magyar nemzetgyűlési képviselőt kefeletlen kaland érte Csehszlovákiában. A körmöcbányai születésű képviselő, aki igen népszerű szülővárosában, most hazalátogatott. Hazaérkezése alkalmával régi hívei nagy óvációban részesítették. Másnap már idezést kapott a csendőrségre. A csendőrpáncsok kijelentette, hogy kénytelen letartóztatni, mint katonaszökevényt, mert katonapap a csehszlovák hadseregben. Griger nem tiltakozott, sőt kérte letartóztatását, mert szerinte pro-

paganda-értéke van ennek a körülménynek. A képviselő, aki letartóztatása miatt nem vehetett részt a körmendi legitimista gyűlésen, rövidesen szabadonbocsájtották és a csendőrség jelentést tett a kormánynak az esetről. Fízzel kapcsolatosan most Prágából kormányrendelet ment a budapesti csehszlovák konzulátushoz, a mely szerint magyar nemzetgyűlési képviselő Szlovenszkóba való utazásához csehszlovák minisztertanácsi engedély szükséges, kivétel csak a szociáldemokrata párt tagjai képeznek.

Aradi ifju érdekes pályafutása.

Piktorlegény — érettségi bizonyítvánnyal. — Bukott diákból kiváló tehetségű iparművész.

(Saját tudósítónktól.) Ennek az írásnak nem az a tendenciája, mintha az iskolai bizonyítvány osztályzata nem volna általában mértékadó az életre. De tény ez, hogy a megállapítással szemben az is, hogy — mint minden szabály alól — ez alól is vannak kivételek és aki elbukik az iskolában, az még derekasan megállhatja a helyét az életben. Lám Petőfi Sándor, a múlt legnagyobb magyar költője, a középiskola ötödik osztályában elbukott magyar nyelv- és irodalomból, hogy néhány évvel később mint a magyar nyelv legjelesebb művelője és irodalmunk büszkesége tűnjön fel a horizonton.

Petőfi iskolai fatumához és későbbi karrierjéhez sokban hasonlatos egy aradi fiatalember: Nyíri László gyönyörű ívelése a képzőművészet terén. — Nyíri László az 1917—18. tanévben az aradi főreáliskola VIII. osztályos tanulója volt, teli festői ambícióval, művészi hajlammal és a képzőművészet iránti rajongással és a sors különös ironiája következtében az érettségim megbukott földrajzból és — mértanból. Nyíri példája szolgáljon intőül azoknak, akik a bukások következtében kedvüket szegve kerülnek ki az idén az iskolákból. Nyíri László — Nyíri Csátár aradi cipőfeldolgozó fia — a bukott érettség után beállott Czeiler István aradi címfestő mesterhez két évre cím- és szobafestő mesternek. Szabályszertesen leszerződött, mint akármelyik piktorinas és mikor becsillertel leszolgált a tanulmányokat, az iparhatóság előtt tanítómestere annak rendje és módja szerint felszabadította. A piktorlegény azután újból nekifogott a tanulásnak és szerencsésen letette az érettségit. A maturával kezében beiratkozott azután a budapesti Országos Iparművészeti főiskola díszítő-festő szakára, melynek most negyedéves növendéke. Az iskolában gyönyörű munkáival csakhamar feltűnt és kiváló, híres művésztanárai nem győzik csodálni tudását és tehetségét. Nyíri László hallatlan szorgalommal és munkabírással dolgozik. Különösen tervei és a leg egyszerűbbtől a bizarr szélsőségekig terjedő festészeti kompozíciói feltűnőek és az alig 24 éves fiatalemberben a kibontakozó zse-

nit hirdetik. Egy év óta — már mint ipariskolai tanuló — fix fizetéses díszletfestője a budapesti Operaháznak és jövőre már ismert névvel fog kikerülni a főiskolából.

Most szünidei szabadságát tölti itthon szüleinél. Most is állandóan dolgozik: tervez, komponál. Közben szorgalmasan tanul olvasni is, mert mint mondja, a képzőművészeti tanulmányai befejezése után Olaszországban tölt hosszabb időt, hogy a régi, híres mestereket alaposan tanulmányozhassa és hogy ott tökéletes dekoratív festővé képeztesse ki magát. Hallatlan lelkesedéssel beszél művészetéről. A nyurga, egyszerű külsejű ifju lángol és tűzbe jön, megnó mint egy óriás, mikor a munkáiról beszél. Nagyon örül, hogy a sors elégtételt szolgáltatott neki azért az iróniáért, hogy képzőművész hajlammal és talentummal néhány év előtt elbukott az érettségim mértanból. Beszéli, hogy éppen ez adott neki akadályokat nem ismerő erőt az élettel való küzdelemhez, minden áron megakarta mutatni, hogy az iskolának vele szemben nem volt igaza. Szakemberek állítása szerint Nyíri László több mint tehetség, zseni ő, akit a mértani bukás keserű ironiája képzőművészeti fejlődésében és előrelépésében nem tudott meggátolni. Mi örömmel regisztráljuk Nyíri László karrierjét azok számára, akik az idei érettségi vizsgálatokon megbuktak és most tört reményekkel állnak tanácstalannal az életbe vezető mezgyén. Nyíri László példája mutatja, hogy nem kell kétségbeesni.

— Magyar-Csanádmege ünnepe.

Makóról táviratozzák: Csanád vármegye megfestette a vármegye székháza részére Návay Lajosnak, a képviselőház volt elnökének, a kommunizmus egyik áldozatának arcképet. Diszközgyűrűs keretében leplezték le ma az arcképet. A kormányt Pesthy Pál igazságügyminiszter, a nemzetgyűlést pedig Szcitovszky Béla házelnök képviselte. Az ünnepegen több nemzetgyűlési képviselő is résztvett. — Az ünnepeget Ruzgzy Emil főispán nyitotta meg.

Anyá lett

egy tizenhárom éves leány Megdöbbentő felfedezés az aradi közörműben. — A leikiismeretlen legény brutális merénylete.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi közörmű felvételi osztályán ma reggel megjelent egy F. G. nevű tizenhárom éves csermei (csermei) kislány és az orvosnak különös és kellemetlen gyomor-fájdalmakról panaszkodott. Az orvos megvizsgálta a csöppnyí leányzót és hümmögétni kezdett. Előbb hümmögött, aztán a fejét csóválta. És tovább vizsgált. A lánynak az anyja is jelen volt a vizsgálatnál, a lány meg nagyon csöppecske teremtés volt, — kis gyomorrontást vélték, — hát az orvos csak úgy ruhán keresztül kopogtatott és tapogatott. De a mama már nagyon kíváncsi volt a diagnózisra és siettetni kezdte az orvost, aki egy félórát csak hümmögött és a fejét csóválta. Ekkor a doktor kérdezett valamit a kislánytól és öt perc múlva félrehívta a mamát és gratulált neki — az eljövendő unokájához. Az újdonsült nagymama előbb elszörnyülködött, olyasféle mozdulatot tett, mint aki rágalmazót akar megfenyíteni, aztán megrokkadt és sirva ráncigálta elő a kislányt a másik szobából. Most a kislány is sírni kezdett, az orvos pedig az asztalhoz ült, iráshoz fogott. Az írás jegyzőkönyvnek készült, itt tehát pontosan és őszintén vallani kellett. És a kislány sírt és vallott. A mama is sírt és tördelte a kezét és nagyon kétségbe volt esve és minden pillanathban fel akart ugrani, hogy neki menjen valakinek. A kislány pedig elzokogta, hogy ő virágot ment szedni a koratavasszal, amikor a hóvirágok nyílnak, és az erdőszélen találkozott egy jóformájú legénnyel. A kislány megállt a legény előtt, mosolyogni kezdett, aztán mikor a legény hívta, az erdőbe is utána ment. Az erdőben hóvirágot szedtek, a legény is szerette a hóvirágot, de azért mind a kislánynak adta, aki csokorba kötötte, a fejére tűzte, meg a legénynek a kalapja mellé. Később leheveredtek a csicsogó avarra, nézték a fákat, a kékülő eget, néztek egymásra, hallgatták a madárkakat, hallgatták egymást. A legény jóformájú volt, jóbeszédű volt, a kislány meg csinoska, kicsit fáradt és csak tizenhároméves, hát semmi rosszat nem talált abban, hogy ő most a feje alá tegye a két kezét és elszundítson az erdő alatti csendjében. Mikorra felébredt, már nagyon késő volt, már esteledni kezdett, itt-ott pászortüzek csaptak fel a mezőre és — nagyon nagy fáradtnak érezte magát. Mire hazaért már aludtak az öregek a másik szobában. Nem akarta zavarni őket, sietve ágyba bujt és mielőtt elaludt, még egyszer rá gondolt a jóformájú legényre. Eddig a romantika, eddig a régies történet, az új, a mai élet realis adaléka pedig az az orvos megállapítása, hogy a kislány közeledő anyasága mellett súlyosan fertőzött is, a jóformájú legény nagyon-nagyon gonosz volt, nagyon-nagyon beteg lehetett. A leikiismeretlen legény ellen a mai napon megindították a büntető eljárást.

LÉDERERNÉ.

Pillanatfelvételek a nagyarányu bírpör mai tárgyalásáról.

(Budapest, július 3.) Ma már nem olyan büszke, nem olyan felfejázó a „szép Mici“, mint a tárgyalás első napján. Ma már mánt-ha érezné, hogy lassan, de halálos bizonyossággal szorul a hurok körülötte. Léderer Cusztáv, aki hallgatást parancsolt neki, aztán csókot — bucsucsókot — intve feleségének, a következő szavakkal ment le őrei között a lépcsőn: — Most már csak a kötél van hátra.

Megtudta-e, nem-e Lédererné férjének — a nyilvánosság előtt kiejtett — utolsó szavait? Nem lenne kideríthető, de annyi bizonyos, hogy ma már sokkal ügyetlenebbül tudja csak magára erőszakolni a szinlelt nyugalmat, a melyet fel-feltörő zokogása minden akarata ellenére is elárul néha. Szemben ülök vele és mialatt három órán át hátat fordít a közönségnek, bőségesen nyílik alkalmam arra, hogy megfigyeljem: micsoda rettenetes erőfeszítéssel kényszeríti ez a nem mindennapi asszony arczmaait a merev mozdatlanúságra, miközben csak ajkának vagy állának alig észrevehető kis rángatózása árulja el borzalmas lelki állapotát.

Ostobán, konokul tagad továbbra is: úgy tesz, mint a strucc madár amely homokba dugva fejét, azt hiszi, hogy most már őt sem látja senki. Dus, szöke haját ma is gondosan igazgatja, közben pedig szüntelenül morzsolgatja zsebkendőjét összekulcsolt ujjaiiban, amelyeknek, úgy látszik, nem tud úgy parancsolni, mint a szájának, amely halkán, de még mindig habozás nélkül hazudik és a szemének, amely hideg szenvtelenséggel néz szembe a bírósággal.

Amilyen választékosan akarja magát kifejezni, olyan közönséges, sőt népies a kifejezési módja, amelyet Ausztriában csak az alsóbb néprétegek szoktak használni. — A „weanerisch“-kiejtés ugyan általánosan elterjedt egész Bécsben, de Lédererné ezt a bécsi német dialektust olyan nyelvtani hibákkal tarkítja állandóan, melyeket csak a külvárosok alacsonyabbrendű lakossága szokott használni.

— Ich kann keine andere Aussage nicht aussagen — mondja egy ízben és elfelejti, hogy a „keine“ szó a németben nem türi meg maga mellett a „nicht“ szócskát.

Ezt a jellegzetes hibát igen gyakran elköveti a „nagyaságos asszony“, a főmérnök törvénytelen leánya, aki bárónőnek, sőt grófnőnek adta ki magát, de úgy beszél németül, ahogy egy grófnő a cselédjének sem engedné meg.

— Diese Familie, die was die Uhr versezt hat — mondja egy más alkalommal valóságos kofanémetséggel, amely a „welche“ helyett a „die was“ kifejezést szokta behelyettesíteni, szabálytalanul és indokolatlanul. Hogy a régebbi előkelő összeköttetései állandóan dicsekedő főhadnagyné ilyen „választékosan“ beszéli anyanyelvét, talán eddig még nem bünt fel eléggé a bíróságnak, amely Lédererné szavahihetőségének a mérlegelésénél ezt az erősen jellemző körülményt is bizonyára figyelembe fogja venni.

Nagy panama a bucuresi orvosszövetségben.

Bucuresi. A fogászati diplomák ellenőrzésére kiküldött bizottság Bals Pavel semmitőszéki tanácsos elnöklésével befejezte az ellenőrzés munkáját és az egészségügyi miniszteriumhoz benyújtotta jelentését, amelyet további eljárás végett az igazságügyi miniszteriumhoz tettek át. A bizottság jelentése rendkívül súlyos vádakat tartalmaz és megállapítja, hogy a diplomák kiadása körül az orvosszövetség hallatlan csalásokat és visszaéléseket követett el. Felsorolja azoknak a fogászoknak a névsorát, akik ily módon jutottak diplomához, feltünteti egyúttal azt is, hogy a vesztegetők mennyit és kinek fizettek a diplomáért. Az igazságügyi miniszterium az illovi törvényszéket bízta meg a vizsgálattal és a szankciók foganatosításával.

Kihirdették

az aradi érettségi eredményét.

Tömeges bukások a szóbeli vizsgán. — Az aradi katolikus gimnázium fiu-tagozatában mindössze háromman lettek érettek.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt tizenegy órakor izgatott diák sereg gyülekezett össze az aradi Moise Nicoara liceum dísztermében. A diákok és diákleányok között nemkevésbé izgatott szülők is ültek és általános várakozás előzte meg a vizsgáztató bizottság megérkezését. Ma délelőtt kihirdették ki ugyanis a szóbeli érettségi vizsgát igen gyenge és szomorú illetve az egész érettségi végső eredményét, amely még az amugy is erősen lecsökkentett várakozást is túlhaladta. Az eredetileg érettségre jelentkezett 104 tanuló közül mindössze 27, tette le sikeresen a vizsgát, míg a többi 77-et szeptember 15-ikén megtartandó új vizsgára utasították. Az eredmény teljesen igazolta azt az információt, amelyet tegnap Crisan Ascaniu a Moise Nicoara igazgatója adott nekünk. A vizsgaeredmények kihirdetése előtt Dima egyetemi tanár, bizottsági elnök beszédet tartott a növendékeknek és megindokolta, hogy miért kellett ily nagyarányu bukást rendezni. A főiskolákat — szerinte — az előző években megtöltötték a kellő előképzettség nélkül rendelkező tanulókkal, ami azután szoboru eredményt hozott. Ezért vált szükségessé a szigorú rostálás. Akik ezúttal elbuktak, szeptember 15-én meliethetnek újra vizsgára és ekkor alkalmuk lesz bizonyítani, hogy ők is komoly munkát akarnak. A beszéd után következett az eredmények kihirdetése. A legszebb eredményt a Ghiba Birta leányiskola növendékei érték el, mert 13 tanuló közül hatan feleltek meg az érettségín: Popa Viora, Turuc Ilona, Siclován Cornelia, Popovics Aurélia, Gróza Sofia, Párguba Aglaja. Százalékarányban utánuk a Moise Nicoara-liceum tanulóit következtek, ahol 23 tanuló közül tíz érettségizett le, ami 44 százalékos aránynak felel meg. Ciucur Coriolan, Ádám Sándor, Cristea Filaret, Leucutia János, Peia Tódor, Gherán Ilie, Ardelean Romul, Crisan Áron, Cobota Oktavian és Secula János végeztek sikeresen. A katolikus gimnázium növendékei már csak 22 százalékban feleltek meg; a fiu és leány növendékek közül Reichel József, Parecz György, Wagner György, Burghardt Mária, Hegyesi Lily, Benkert Klári és Zimmer Anna tették le sikeresen az érettségi vizsgát. Magyaránny bukás történt a Moise Nicoara reálgaztatásban és a brádi gimnáziumban. A brádi gimnázium 18 növendéke

közül mindössze kettő, névszerint Indrei Mária és Ihasiu Viorel érettségiztek le, ez körülbelül 11 százalékot jelent. A Moise Nicoara reálgaztatásból is csak kettő, Beju Traján és Marienut Uros feleltek meg. A lesújtó vizsgaeredmények a már előre kialakult pesszimizmus dacára is nagy meglepetést, általános megütközést keltettek és sokan akadtak, akik a szomorú eredményt jó részben annak tudják be, hogy a vizsgáztató tanárok ragaszkodtak olyan kérdésekhez, amelyeket a miniszteri rendelet felsorolt ugyan, de az intézetek tanulóit az iskolai évben egyáltalán nem tanulták. Dima elnök a Közlöny munkatársának a következő nyilatkozatot tette: A szigorú vizsgákra már nagy szükség volt, mert az egyetemekre olyanok is bejuthattak eddig, akiket képzettségük erre nem tesz alkalmassá. A 77 megbukott tanuló szeptember 15-én vizsgát tehet és akkor ezek bebizonyíthatják, hogy komoly készséggel állnak a bizottság elé. A tanulók nagyrésze pedig a matematikában és fizikában volt gyenge, ezenkívül a francia nyelvben sem mutattak olyan előrehaladást, mint kellett volna. A kisebbségi tanulók román nyelvű vizsgáját a legnagyobb körültekintéssel vezettük, amit főleg az is bizonyít, hogy egyetlen kisebbségi nemzetiségű diák sem bukott meg a román nyelvből, ellenben annál több román nemzetiségű tanuló.

Az ügyvéd tragédiája.

Titokzatos öngyilkosság a magyar fővárosban.

(Budapest, július 3.) Dr. Bonidy Pál, a budapesti ügyvédi kar egyik legbecsültebb tagja önkézzel vetett véget életének. A 38 éves ügyvéd már hetekkel ezelőtt kijelentette, hogy vagy megnősül, vagy öngyilkos lesz. Kijelentéseit még barátai sem vették komolyan. Tegnap délelőtt egy pohár pezsgőt kért a házvezetőnőjétől és szabad napot engedélyezett számára. Egy irást is adott a házvezetőnőnek, amelyben két jegyet kért számára Horti Sándortól, a Városi Színház főrendezőjétől azért, hogy a két jegyet másnap megfizeti. Éjszaka tért haza a színházból a házvezetőnő, de az ügyvéd utasításait szerint nem zavarta. Másnap délelőtt, amikor az asszony fel akarta költeni, meglepetéssel tapasztalta, hogy leghangosabb kopogtatására sem kap választ. Bement a szobába, ahol

az ágyban átlótt homlokkal hervortartott. Ugy látszik, hogy ennek segítségével nézte ki azt a helyet, ahova a golyót irányítani kell. A tragikus végű ügyvéd holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

A tébolyda botránya

A Kadiwetz-féle szadista botrány, ellopott akták. — A Neues Wiener Journal rendőrileg megakadályozott szenzációja.

(Bécs, július 3.) A hietzingi kerületi büntetőbírószék igen érdekes ügyet tárgyalt, amelyről a bécsi lapok egyetlen sort sem közöltek, részben egy lap társuknak, az ügyben szereplő „Neues Wiener Journal“-nak kérésére, részben mivel egy tekintélyes nemzetgyűlési képviselő is kompromittálva van benne fia révén.

Schuster Valentin, a steinhofi tébolyda volt ápolója állott a bíróság előtt. A vád az volt ellene, hogy a tébolyda irodájából ellopta a tavalyi szadista botrány főhősnőjének, Kadiwetz Edith Ida körtörténetének aktáit. Egy időben ugyanis Kadiwetzné is a tébolydában volt internálva megfigyelés miatt. Schuster a pikáns aktákat a bécsi „Neues Wiener Journal“-nál akarta értékesíteni. A tárgyaláson Schuster előadta, hogy szenvedélyes kokainista és morfinista és azért internálták Steinhofba, hogy ottan leszoktassák szenvedélyéről. Ott töltötte tavaly az őszi hónapokat és mivel nem volt egyéb baja, irnokként alkalmazták. Így jutott a Kadiwetz-akták birtokába és értesítette egy Hellmann nevű barátját, hogy az akták értékesítésével szép pénzt lehetne szerezni. Hellmann, aki szintén kokainista, vállalkozott az akták értékesítésére és elvitte a „Neues Wiener Journal“ szerkesztőségébe, ahol átadta a segédszerkesztőnek. — Ugyanaz nap este a rendőrség tudomást szerzett a lopásról, a „Neues Wiener Journal“ szerkesztőségében az ellopott aktákat lefoglalták és a lap ellen eljárást indítottak. Hellmann és Schustert, aki időközben megszökött az elmeorvóintézetből, letartóztatták. Schuster különben azzal védekezett, hogy kokainmármorban lévén, nem tudta, mit cselekszik. Ezután előadta, hogy az intézetben is lehet kokaint kapni az ápolóktól és látogatóktól is állandóan csempésznék be kokaint, morfinot és pantopont. Főként G. nemzetgyűlési képviselő fia élvez a tébolydában nagy szabadságot és állandóan kijár a városba kokainért. A betegek esténként az ápolókkal és ápolónőkkel együtt valóságos orgiákat rendeznek.

Ugyanígy vállott Hellmann, a másik vádlott is, mire a bíró megállapította, hogy ebben az esetben a tébolyda igazgatóságát terheli a felelősség az akták ellopásáért és a tárgyalást a bizonyítás kiegészítésére elnapolta.

SPORT.

Nemzetközi tenniszverseny Aradon.

(Saját tud.) Ma kezdődött meg az aradi Hellas Sport Club nemzetközi tenniszversenye, amelyet a benevezett versenyzők kiváló klasszisa és nagy száma értékes sportünnepellyé avat. A verseny a Hellas Sportclub most épült tenniszpályán folyik, amelyekről Winterstein osztrák bajnok kijelentette, olyan kitűnőek, hogy bátran kiállják az összehasonlítást a bécsi Park Club pályáival. Eddig a következő idegen versenyzők érkeztek Aradra: dr. Marossy Budapestről, — a többi pesti szombaton érkezik. — Balás Iván Jugoszlávia bajnoka, Bucurestiből Golescu Nini, Románia női bajnoka, Ronetti Román és Pouliet, Bécsből Winterstein osztrák bajnok. Kisenéből Todorowszky, Bessarabia bajnoka, továbbá igen sokan érkeztek Clujról, Oradea-mareról, Timisoaráról és Lugosról. A verseny mindennap reggel hét órakor kezdődik és az esti besötétedésig tart megszakítás nélkül. A mai eredmények a következők: Férfi egyes a Hellas vendördijent: Pouliet (Bucuresti)—Paun (Timisoara) 6:3, 6:3, 7:5. Férfi egyes Arad város bajnokságáért: Török (AKE)—báró Liphay (Timisoara) 6:2, 6:2. Balás (Jugoszlávia)—Tancos (Hellas) 6:2, 6:2. Bánhidy (Hellas)—dr. Lányi (Marosvásárhely) w:0, Winterstein (Bécs)—Jakobovics (Nagyenyed) w:0, dr. Lupp (Hellas)—Buday (Timisoara) 6:1, 6:3, báró Bohus (Hellas)—Bentia (AKE) 6:1, 6:2. Női egyes. II. oszt.: Stern E. (AKE)—Kutschera (Hellas) 6:2, 6:0, Stern E. (AKE)—dr. Farkasné (Hellas) 6:3, 6:1. Férfi egyes, II. oszt.: Weininger (AKE)—Barbieri (Hellas) 6:1, 6:3. Buday (Timisoara)—Riegler (AKE) 6:2, 6:4. dr. Farkas (Hellas)—Gárdos (Marosvásárhely) w:0, Paun (Timisoara)—Jakobovics (Nagyenyed) w:0. Férfi páros Arad város bajnokságáért: dr. Farkas, Farkas (Hellas)—dr. Sarbu, dr. Pascutiu (AKE) 6:3, 6:1, Winterstein, Pouliet—Botis, Ihe (Cluj Universitatea) 6:0, 6:2. Vegyes páros bajnoki: báró Bohus, Obeikóné—Angele, Angel Magda 6:1, 6:2.

O Matura János világbajnok Aradon. Az aradi Vulturul elnöksége ma este értesítést kapott, hogy a budapesti MTE utólagosan benevezte a mai nemzetközi birkozóversenyre Matura János, aki a tavalyi párisi olimpiászen szenzációs szereplésével bámulatba ejtette a birkozó-olimpiád résztvevőit.

O Az aradi Vulturul mai versenyére minden előkészület megtörtént, mely biztosítja a legnagyobb sikert. A benevezett külföldi birkozók közül már péntek este többen megérkeztek, a magyar és a jugoszláv versenyzők és a helybeliek szombaton mind itt lesznek. A nemzetközi viadal ma este 8 órakor kezdődik a nyári színházban és szükséghez képest vasárnap egész nap folyik, végül vasárnap este 8 órakor innepélyes keretek között kezdődik el a befejezés. Tekintve, hogy a rendezőség egyesületenként és sulyosor-onként három indulót engedélyezett, már az első menetben döntő jellemző mérkőzések lesznek. Megváltott egyek egy napra érvényesek. Jegylovétel Maudit Emil cégnél szombaton este 6 óráig, azután a színház pénztáránál.

Ledererné élete hazugságokon épült.

Izgalmas vita a mai főtárgyaláson. — Szóharc az elnök és Ledererné között. — Örület tör ki Lederer Gusztávon

(Budapest, július 3.) A Lederer-bünpör főtárgyalását ma folytatták. A tanúkihallgatások megkezdése előtt dr. Denk Tivadar elnök Ledererné elé tárta a rendőrségen tett beismerő vallomását, amely szerint Kodelkát azért ölték meg, mert így akartak a pénzéhez jutni. Megkérdezi tőle, hogy erre a vallomásra már nem emlékszik? Az elnök kérdésére Ledererné megmarad állítása mellett, hogy Kodelkát három Prónay-tiszt ölte meg. Kéri a bíróságot, adjon módot állításának bebizonyítására. Amíg az elnök Lederernét vallatja a folyosón híre terjedt, hogy Lederer Gusztáv megőrült és vallási téboly tört ki rajta. Az elnök ezután arra kérte az asszonyt, mondjon el mindent, amit ezekről az úgynevezett Prónay tisztekről tud. Lederernén az egész tárgyalás alatt nem vett annyira erőt az izgalom, és egyszerű sem esett ki még annyira a szerepéből, mint ma. A hangja fátyolozott és gyakran elfulladó. Azt hangoztatja, hogy lehetetlen, hogy férje ilyen gyilkosság elkövetésére képes lett volna. Az egyik tiszt, aki Kodelkát meggyilkolta, még a gyűrűjét is magához vette. Majd egészen kijött a szóról Ledererné és sírva magyarázta:

— Hát nem látják, hogy ma van itt behit? Nagyon ideges vagyok!

Majd sikoltozva teszi hozzá: — Milyen áldozatot hozok!

Elnök: Hát csak ez az, amit mondani akart? Ez kevés a bizonyításához!

Ledererné: — Nem akartunk Prónay-tiszteket bajbakeverni és a nevüket sem tudom, de leveleiket a cellában őrzöm. Majd lehozom.

Elnök: — Ajánlom, hogy hozza le ezeket a leveleket, de kijelentem, hogy hazudozásával nem sokra fog menni és csak a helyzetet súlyosbbitja.

Ezután megkezdődött a tanúkihallgatás. Dr. Radocsay Jenő rendőrkapitányt hallgatták ki tanúként, aki annak idején a rendőri vizsgálatot vezette. Elmondotta, hogy Lederernét a gyilkosság felfedezése után a lakásán kereste fel és akkor az asszony bevallotta, hogy a férje szerelmi féltékenységéből ölte meg Kodelka Ferencet és egyes hulladarabok még a padláson vannak. Ledererné az ezután következő kihallgatásai során már folytonosan hazudozott és csak egy ízben tört meg. Akkor, amikor a rendőrkapitány felmutatta neki azt a hamis eljegyzési kártyát, amelyen mint bárónő szerepelt. Akkor ki is jelentette Ledererné:

— Egész életem hazugságokon épült fel és talán már nem is tudok igazat mondani!

Radocsay még megjegyezte Lederernéről, hogy a vizsgálat során benne a legrosszabb vélemény alakult ki róla és azt hiszi, hogy a férjéből külön ember válhatott volna, ha nem kerül össze ezzel az asszonnal, akinek a befolyása tette tönkre Lederert.

Emlékeztet, hogy Lederer nők minden akaratának ellen-

Gusztáv a legutóbbi kihallgatáson zavarosan viselkedett, a bibliából idézett és megtiltotta a feleségének, hogy bármit is valljon. Azóta is cellájában állandóan hangosan beszél és a hozzáfűzött kérdésekre bibliai idézetekkel válaszol. Ezért legközelebb elrendelik elmeállapotának megvizsgálását és ha örültséget állapítanak meg, akkor a halálos ítélet végrehajtását a törvény értelmében felgyógyulásáig felfüggesztik.

A megcsalt férj bosszúja.

Különös látványosság egy aradme gyi községben.

(Saját tudósítónktól.) Egy megcsalt férj különös bosszúján mulat most az Aradhoz közel eső Milova község. Régen úgy volt, hogy a hűtlen asszonyt lófarkához kötötték, kalodába csukták, szégyenpadra állították és megvesszőzték. Ez a középkori ítélet modernebb formában megismétlődött most Milován azzal a különbséggel, hogy egyedül a megcsalt férj keltezett és hajtott végre az ítéletet. Az eset ott kezdődött, hogy a férj nem kapott községében munkát, a kereskedő sem nagyon hitelezett már, mit volt mit tenni, felvette tarisznyáját és Bucurestibe ment egy gyárba dolgozni. Az asszony itthon maradt, egyedül maradt, busulgatott és sehová nem járt, csak a szomszédal beszélgetett, úgy a kerítésen keresztül. Az asszony jóképű volt, fiatal, egyedül volt és mindig panaszkodott, lát a szomszéd úgy vélte, hogy vigasztalni illik. És vigasztalta. — Több a kerítésen keresztül, később átlépte a palánkot és a szobában is vigasztalta.

Hosszú heteken át folyt a szerelmes turbékolás, amelyről már az egész falu beszélt. Tegnap este a szerelmes legény megint átlátogatott a csinos asszonykához. Bort hoztak, megvacsoráztak, majd szépen lefeküdtek. — Mint a ketten mélyen elaludtak. Nagyon mély volt az álmuk, mert nem hallották, hogy úgy hajnal tájon a kutyák erősebben csaholnak az udvaron, valaki rázza az ajtót és amikor senki sem felelt erőset hők rajta. Azt sem vették észre, hogy valaki világot gyújt, feléjük tartja, káromkodik egy nagyot, vakar egyet a fején és a konyhából baltát, meg egy nagy kést hoz be. Csak akkor ébredtek fel, mikor valaki rángatni kezdte őket. Közben pedig világos reggel lett és az asszony meg a szomszéd meglepetten látták maguk előtt — a férjét.

A férj azonban aránylag igen nyugodt természetű ember volt, nem csinált nagy cécót a dologból és a baltát meg a kést is csak azért mutogatta, hogy a bü-

kezés nélkül engedelmesskedjenek. A megcsalt férj pedig hűtlen feleségét és a tettenért házibarátot teljesen levetkőztette, kezüknél fogva összekötözte őket, majd kihajtotta a bűnösüket az utcára és úgy pucéran, minden ruha nélkül a szegyenkező párocskát végigkergette a falu uccáin. A falu népe pedig összeseregelve pompásan mulatott a megcsalt férj különös bosszúján.

Nyitvatarthatók az üzletek az aradi vásár alatt

Felfüggesztették Aradon a munkaszüneti rendelkezéseket.

(Saját tudósítónktól.) A napokban életbe léptetett munkaszüneti rendelet több olyan pontot tartalmaz, amelyek a kereskedők érdekeit sértik, viszont a rendelet megalkotójának nem terjedt ki mindenre a figyelme, így olyan hiányok tapasztalhatók, amelyek a kereskedelemre károsak. A rendelet hiányai közé tartozik az is, hogy a nagyvásárok alkalmával nem szabályozza, illetve nem függeszti fel az üzletek záróráját. A mostani aradi nagyvásár alkalmával aktualissá vált ez a kérdés és dr. Robu János főpolgármester értekezletet hívott össze, amelyen a főpolgármesteren kívül megjelentek Zima Tibor országgyűlési képviselő, az aradi iparkamara főtitkára, Filotti Zamfir rendőrprefektus, dr. Angel István polgármester és Popescu aradi munkaügyi felügyelő. Az értekezlet figyelembe vette, hogy a kirakodó vásári árusok megszakítás nélkül árusíthatnak és a vasárnapi munkaszünet sem vonatkozik rájuk, ezért kimondta, hogy harmadikától hetedikéig, vagyis az országos vásár egész tartama alatt a kereskedők üzleteiket egész nap nyitva tarthatják, a déli záróra ez idő alatt nem kötelező. A vasárnapi munkaszünetet szintén felfüggesztették, úgy, hogy a vásár idejébe eső vasárnapon a kereskedők egész nap nyitva tarthatnak.

SZÍNHÁZ MŰVÉSEI

A timisoarai színház heti műsora. Szombaton: Lili bárónő, operett. Karácsonyi Ily vendégfellépéssel. Vasárnap délután 3 órakor: Csibi, vigjáték. F. Sugar Teri fellépéssel; este 9 órakor: Juhászlegény, szegény juhászlegény, daljáték. Hétfőn: Szeretni, dráma, Kálmán Sári, Táray Ferenc, Baló Elemér, a budapesti Renaissance színház tagjainak vendégjátéka. Kedden: Haláltánc, dráma, Kálmán Sári, Táray Ferenc, Baló Elemér, a budapesti Renaissance színház tagjainak vendégjátéka. Szerdán: Árnyhalász, dráma, Kálmán Sári, Táray Ferenc, Baló Elemér, a bpesti Renaissance tagjainak vendégjátéka. Csütörtökön: Kisértetek, dráma, Kálmán Sári, Zikó Ilma, Baló Elemér, a budapesti Renaissance színház tagjainak vendégjátéka.

HIREK

Kirakatverseny Aradon.

Az augusztusi áru mintavásár idejére kirakatversenyt rendez az Aradi Kereskedelmi Testület. A szép kirakat művészi alkotás, de e mellett a legjobb fizetési reklám is. Arad város fővonalának megragadó szépsége nem amilyen az ott levő épületeknek, mint inkább és első sorban fényes üzletsorának és megállásra csábító kirakatainak a dicsérete. A kirakatverseny most felfokozott művészi munkára hívja ki Arad kereskedőit, hogy kirakataik szépségével és pompájával a vásár napjaiban itt megforduló százezernyi idegent aktívan is megállítsák, árnik gazdagságára figyelmessé tegyék, üzleteikbe így a legnevezetesebb módon becsalogassák és kivételesen nagy forgalom lebonyolításához juttassák elárva kereskedelmüket.

A Kereskedelmi Testület a verseny által fejleszteni kívánja az állandó kirakatrendezési készséget is. Epen ezért tekintélyes összegű díjakat tűz ki a legszebben rendezett kirakatok jutalmazására. Ezeket a díjakat a rendező alkalmazott kapja elismerő oklevéllel együtt. A nyertes cégek megfelelő érteket és díszokleveleket kapnak, amelyek a legkiválóbb iparművészek tervezése szerint most készülnek.

A döntést a mintavásár megnyitása napján egy zsűri hozza meg, amelyben a Kereskedelmi Testület, a Siatul Negustoresc, a Kereskedelmi Kamara képviselői kívül több kiváló művész fog részt venni. Elnöknek dr. Robu János főpolgármestert fogják felkérni.

Arad fő tüzletét összesen alig egy-két uccavonalon, teljesen egy más mellett vannak elhelyezve. Előreláthatólag minden számottevő üzlet be fog nevezni a versenyre és így a fővonal, a Bratianu, Eminescu, Metianu-uccák és az Avram Iancu-tér egy elragadó kirakatsor lesz, amely a mintavásár látványával gyönyörűen veszi fel a versenyt és annak a legszebb kiegészítését fogja képezni.

A kirakatversenyben résztvevőkre jelentkezni és részletes feltevéleket meg tudni a Kereskedelmi Testület titkári irodájában, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. szám alatt I. emeleten lehet e hétfőn 12-ig, amikor a nevezések lezáródnak.

— Dezsőné a királyi pár tiszteletére Párisban. Párisból jelentik: Doumergue köztársasági elnök ma Dezsőné adott Ferdinánd király és Mária királyné tiszteletére. Az ebéden megjelennek Painlevé miniszterelnök, Briand külügyminiszter, Berthelot tábornok és a francia politikai élet számos előkelősége, valamint Diamandi párisi román meghatalmazott miniszter. Doumergue elnök pohárköszöntőjében éltette a román nemzet uralkodóját és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a testvéreppel való együttműködést a jövőben is a demokratikus szellem lengi át.

— Anghelescu miniszter Timisoarán. Tanügyi körökből nyert értesülésünk szerint Anghelescu közoktatásügyi miniszter holnap Timi-

Sorozatos balesetek a Franco-Roumaine repülőgépeivel.

Amikor hadirepülőkből ugynevezett könnyű utasgépeket csinálnak.

(Budapest, június 3.) Ugy Ausztriában, de főként Magyarországon a sártó egyre sűrűbben követeli a Franco-Roumaine léghajózástársaság koncessziójának megvonását az egymást követő sorozatos balesetek miatt. Mivel a Franco-Roumaine-nek a többi utódállamokban is koncessziója van és az ottani utasok életét, egészségét és veszélyeztetni, lapunk budapesti tudósítója a következőkben reprodukálja „A Mai Nap” című budapesti napilap ma közötti érdekes leleplezéseit.

— Az első utas- és csomagszállító vállalat Magyarországon tudvalevőleg a Franco-Roumaine volt, mely röviddel a trianoni békekötés után, mikor még Magyarországnak gondolni sem volt szabad a repülésre, koncessziót nyert a repülőforgalom lebonyolítására. A külföldi repülővállalat egy alkalommal meg, hogy a francia kormánytól megvett potom áron egy seereg nehézkes, a háborút végigcsinált hadi repülőgépet, amit az-

után egy kis változtatással a polgári repülőközlekedés céljaira szerelt át. A repülőgépek nehézkes, Henry Potez-féle készülékek, amelyekkel a legutóbbi évek során számos baleset történt. Legutóbb Gergye, a legendás hárri magyar pilóta zuhant le egy ilyen géppel, míg most a Budapest—Belgrád vonalon történt egy csaknem halálos végű baleset. Az illetékes fórumoknak valóban végre kötelesegtük volna egy kissé szemlélet tartani a Franco-Roumaine repülőparkjái felett s szakszerű vizsgálattal megállapítani, hogy ezek a kismustrált hadikolosszusok mennyiben felelnek meg a legmodernebb repülőgépközlekedés követelményeinek. Tudunk például egy olyan repülőgépvállalatról, melynek a pompás Fokker-gépeivel három év óta egyetlen baleset sem történt, holott a gépek a legvárosabb időben is menetrendszerű pontossággal közlekednek. Látható tehát, hogy itt mindenestre a készülékben van a hiba.

soarára érkezik. Egyesek véleménye szerint a timisoarai érettségi ügyében jön Timisoarára, azonban a hír ebben a formában megerősítésre szorult.

— Arad pénzügyi adminisztrátor szabadságon. Petrescu Ilies, az aradi pénzügyigazgatóság adminisztrátora tegnap kezdte meg egyhónapos szabadságát, amelyet Bázna fürdőn fog tölteni. Szabadsága alatt munkakörét Margheantiu Titus pénzügyigazgató és Popescu István adminisztrátorhelyettes látják el.

— Györök és Radna között megakadt a villamosközlekedés. Lipovai tudósítónk jelenti: A mostani szokatlán nagy esőzések folytán a Györök-Radna közötti vasútvonal erősen megrongálódott és a tegnapi zápor már pár száz méteren annyira meglazította a talpfákat, hogy az Aradról érkező villamos a félúton megállni volt kénytelen s az utasoknak gyalog kellett megtenniük az utat az állomásig.

— Halálozás. Freud Fülöp aradi nagykereskedő Bécsben elhunyt nejének holttestét családjá hazaszállíttatta és temetése e hó 5-én, vasárnap délután 4 órakor lesz az izraelita temető falottasházából.

— Elfojtott betörők. Az aradi államrendőrség tegnap estéről mára virradó éjszaka nagyszabású razzitát tartott, amelyen nyolc embert fogtak el, akik közül ketten régen körözött betörők. Megindult ellenük az eljárás.

— Letartóztatott ügyvéd. Bucurestiből jelentik: A vizsgálóbíró Van Saanen ügyvéd ellen letartóztatási végzést bocsájított ki, amelyet nyomban fogamatostítottak. Van Saanen védője, Dobrescu, az ügyvédszövetség elnöke felelőzést jelentett be a letartóztatás ellen.

— Kirabolták a bucaresti török követséget. Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i török követség feljelentést tett a rendőrségen, hogy irattárból több fontos akta titkosított körülmények között eltűnt. A rendőrség nyomban megejtette a vizsgálást és kiballgatta a követség személyzetét.

— Önarckép. Egyik Európaszerte ismert nevű francia író: Victor Marguerite „A hűnösök” címen hatalmas regényt ír a világháborúról és okozóiról. A világháború kitörése óta tizenegy év múlt már el, a rémségek és hadiütkések ott penészednek az iskolai tanfolyamokban, a könyvek száradóban, az elvérzettek, a vágóhídra hajtott embercsoordák tömegsírját befutotta a borostyán, az emlékek — bár megmaradtak örökre — elmosódóban vannak a szenvedők szívében. Csak, ha vaslábak kopognak végig kongó léptekkel az aszfalton, idézzük fel emlékeink közül a Háború rémét, behegedt sebeit, átszenvedett szenvedéseket. És most jön egy francia író, aki a háború alatt tulzó nacionalista tendenciájú publicisztikai cikkeket írt a párisi boulevardokba és felkeveri újra a véres emlékeket, az iszonyatok iszonyát. Ez a tegnap még sovíniszta francia író ma látszólagos nyíltsággal, becsületesen megírja azt is szenzációs regényében, hogy nemcsak Boeczia hepehupás fővárosában elkördült két revolvergolyó volt a nagy tragédia okozója, de uralkodók is keverték az emberhúrra éhes Moloch méregköttyvarzó istjét a Newa-parti császári palotában. Victor Marguerite pályafutásának valószínűleg az az oka, hogy nem kapta meg a pokoli színiáték függöny gördülése után a háborús uszításért neki kijáró tapsot. A koncert. Ezért leplezi most le a háború kitörése előtt Poincaré francia köztársasági elnök és II. Miklós cár között lefolyt intim beszélgetést és Franciaországra, Oroszországra egyaránt rábizonyítja a világháború kitörésének előidézésében való bűnrészeséget. Ha ez a lólab nem látszana ki a multban még háborúra uszító francia író kétségtelenül irodalmi értéket képező regényéből, hát megérdemelné, hogy kalaplevéve emlegessék nevét az embermilliók őszinte szókimondásáért. De így? Post festa: tizenegy évvel a világháború után és a husosfázéknál való mellőztetés következtében felfedezni a világháború igazi bacillusait nem érdem, csak — önarcképek. **Pető Gergely.**

— Juliusi lapelőfizetési negyed alkalmával még nagyon sok előfizetőnk nem újította meg előfizetését, hátralékos előfizetőink pedig nem egyenlítették ki tartozásukat. Tekintettel a horribilis lapelőállítási költségekre, felkérjük előfizetőinket, hogy tartozásukat sürgősen küldjék be lapunk kiadóhivatalának.

— Cáfolnak a magyar kisczardák. Budanestről táviratozzák: A nemzetgyűlés mai ülésén napirend előtt szólalt fel Sziij Bálint és kijelentette, hogy a kisczardák mozgalmát úgy állították be, mintha a kisczardák személyi kérdések miatt mozgolódnának. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozik. — Voltak panaszok és akkor elmentek a földművelésügyi miniszterhez, aki megígérte a panaszok orvoslását. (Felkiáltások a szociál demokratáknál: — Államtitkárságot akartak!) — Alávaló hazugság, — kiáltja Sziij a szocialisták felé. Ezután folytatták a választási reform tárgyalását és elfogadták, hogy a választási panaszokat a közigazgatási bíróság soron kívül tárgyalja.

— Lopás a vonaton. Az aradi államrendőrségen Verov Jánosné pécskai tanító neje feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a feladott személypodgyászból az arad-teiusi vonalon négyezer lej értékű rubaneműt tulajdonítottak el. A nyomozás megindult.

— Villanyáram és vízszűnet Aradon. Vasárnap reggel 5 órától 7 óráig a villanytelepen történő javítások miatt az egész városban szünetel az áramszolgáltatás. Ugyanezen időben nem lesz víz sem 7 órától kezdve úgy az áram, mint a vízszolgáltatás rendes.

— Elítélt katonaszökevény. Érdekes tárgyalást tartott tegnap a sibiui hadbírószék. Néhány hónappal előt letartóztatott Huberth József timisoarai hangszerkészítőt, aki gyakran járt Magyarországra. Ez gyanussá vált a hatóságok előtt és amikor egyizben megint visszatért, letartóztatott kémkedés gyanúja alatt. A bíróság ma tárgyalta az ügyet és feimentette Huberthet a kémkedés vádjától, azonban elítélte hat havi börtönre, mert kiderült, hogy katonaszökevény.

— Az aradi munkaképtelenek segélyező Bur-asztaltársaság jogi szemlélyiségét az aradi kir. törvényszék elismerte. Az elnökség.

— Holttest a szőlőben. Budanestről táviratozzák: A pécsi szőlőben egy oszlófélben levő holttestet találtak, amelynek több része hiányzott. A fűben egy revolver és egy döglött kutya hevert. Megállapították, hogy a hulla Kovács János 36 éves kezyuszabászé. Valószínű, hogy öngyilkos lett és azután a kőbor-kutya marcangoita szét. A kutya azután hullamérgezést kapott és ki-mult.

Wells,

Nagy Világtörténelme még 3 napig fogyezhető elő 1500.— lejért, azután 2200.— lej. Sándor hírlapirodában Arad.

— **Kétszázmillió váltóhamisítás Szegeden.** Budapestről táviratozzák: Szijgyártó Albertet, egy előkelő család fiatal tagját tartóztatták le ma Szegeden váltóhamisítás miatt. A fiatal ember évek óta a Szeged—Csongrádi Takarékpénztár tisztviselője volt és igen költséges életmódot folytatott. Könyvelői társaságba keveredett és mint most kiderült, az apja nevére 200 millió értékű váltót hamisított, amit szegedi pénzembereknél helyezett el. A megítélt bírálembert ma átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Simay fürdőben Aradon** minden szombaton a gőzfürdő este 6 óráig nyitva van.

— **Nagy hideg, szél és rossz idő** károsan hatnak a gyöngéd arcbőrre. Ha mosdóvizünkbe eredeti MACKÉLE KAISER BORAX-ot keverünk, megvédjük a bőrt a káros behatásoktól.

— **A Püspök gyógyfürdőbe** (Oradea-mare mellett) 100 beteget küld havonként 30 napi kurára a betegsegélyzőpénztár. A Casa Cercuala bucaresti főintézősége szerződést kötött a Püspök-gyógyfürdő igazgatójával, hogy a betegsegélyző kezelése alatt lévő betegek közül 100 beteget helyez el. június 15-én küldte ki a betegeket, köztük sok nehéz reumás, köszvényes és csuzos beteget és ischiásban szenvedőt a Püspök-fürdőbe, melynek vize gyógyhatás tekintetében páratlan, levegője pormentes, tiszta erdei levegő, 1000 holdas fenyveserdő.

Hol a menyasszony, néni?!
Egy hetvenéves ara és a negyvenéves vőlegény különös házassága.

(Saját tud.) Ugy tartják az emberek manapság, hogy a házasság egy a lehetetlenséggel. Ezer akadálya van, amit csak a milliók tudnak legyőzni. A pénzmilliók viszont sohasem kerültek jobban az embermilliókat, mint éppenséggel ma. A házassági statisztika gyengül, azért ne mondja senki, hogy a család mint intézmény megszűnés előtt áll.

Vannak azért még, akik a családi szentély békéjében keresik az élet boldogságát. Ma is példának okáért diszpenzációt kértek a polgármesteri hivatalban. Egy negyvenes ember volt a házasulandó. Egy néni állt az oldalán a negyvenes férfinék, aki előadta, hogy házasodni készül. A hivatalnok tudomásul vette a bejelentést és azt sem vette rossz néven, hogy a néni egyre csak belekotyogott a férfi kérésébe.

— Jól van, — mondotta a kötelességtudó és lelkiismeretes tisztviselő, a diszpenzáció meg lesz, de hol a menyasszony, néni?

A „néni“ egy kicsit felpattant, egy kicsit vörös is lett, majd el is sápadt némileg, ahogy az oldalán álló masszív férfibe karolt:

— A menyasszony, az kérem én vagyok. Én magam és itt a vőlegényem.

A tisztviselő egy kicsit röstelte magát, dadogott valamit, hogy igen... izé, nem gondolta épen... nem tudta biztosan. Aztán elővette az iratokat és beírta szépen a rubrikába: a menyasszony született 1857-ben, a vőlegény 1885-ben. A különbség mindössze harminc év. A menyasszony, alig 70 éves. Nem is öreg,

LEGUJABB

Megszilárdult a görög kormány helyzete.

Athénből táviratozzák: A nagyhatalmak követői és Jugoszlávia diplomáciai ügyvivője ma megjelentek Pangalosz tábornoknál, Görögország új miniszterelnökénél. A látogatásnak hivatalos jellege volt és ezzel az aktussal elismerték a forradalmi úton hatalomra jutott kormányt. A nagyhatalmak lépése érezhetően megszilárdította a kormány helyzetét.

Hir Kecskeméthy Győző elfogatásáról.

(Budapest, július 3.) Fantasztikus híradás jelent meg a mai prágai lapokban, amely szerint elfogták Kecskeméthy Győzőt, a hírhedt budapesti sikkasztót, aki hatalmas összeggel károsította meg a budapesti közpénztárakat. A lapok szerint letartóztatott ember Kolak néven és mint főjegyző élt tizenötésztendőn keresztül Pozsonyban, s valószínű, hogy Kecskeméthy Győzővel azonos. Kolak Pozsonyban hamisított okmányokkal szerzett magának pozíciót és a legjobb társaságokba volt bejáratos. Állítólag azzal szerzett érdemeket az állami hatóságok előtt, hogy szemmel tartotta a magyar irredenta mozgalom részeseit, akik közül több mint ötvenet jelentett fel.

MOZI

xx A spanyol táncosnő ma, szombaton utoljára az aradi Apollóban. Nap-nap után nagy siker mellett vetíti az Apolló a Spanyol táncosnő című filmet, mely már eredeti felvételeinél fogva is teljes mértékben kielégíti az egzotikumok után vágyó közönség igényét. A főszerepeket Pola Negri és Antonio Moreno játsszák. Az előadások 5, 7 és negyed 10-kor kezdődnek.

xx A Lengyelvér reprise az aradi Urániában. A darab főszereplői Petrovich Svetislav, Loth Ila, Bojda Juci és Matyasovsky Ilona. A Lengyelvér hétfőig marad az aradi Uránia műsorán. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Apolló vasárnap vetíti Egy udvarhölgy naplója című filmet, melyben a főszerepet Virginia Vally és Milton Sils játsszák.

xx Jön! „Három hét“ Glyn Elinor regénye filmre gyönyörűen átdolgozva.

xx Jön! A nők ellensége.

xx Az aradi marospartí nyári mozgóban ma este „A vidám lord“ című 5 felvonásos vígjáték, Tom Moore-vel a főszerepben és egy 2 felvonásos amerikai burleszk kerül bemutatásra. Kezdeté pont háromnegyed 10 órakor.

Véres párbaj

tíz év előtti sértés miatt.

Volt magyar hadifogoly-tisztek érdekes lovagias ügye.

(Budapest, július 3.) Érdekes párbaj színhelye volt ma a Santelli-féle vívóterem. A párbajozók tíz esztendővel ezelőtt szótalkoztak össze, a differenciát pedig akkor nem tudták elintézni. A felek utóbb hadifogságba kerültek. Szibériába vitték Jungert Mihály, külügyminiszteri osztálytanácsost és egy másik dél-oroszországi fogolytáborban helyezték el Szmracsányi alezredest. Szmracsányi alezredest hazakerült a fogságból, majd később Jungert Mihály is, aki olyan szolgálati beosztást kapott, hogy a hadifoglyok érdekében állandóan külföldön, Revalban kellett tartózkodnia és csak néhány nappal ezelőtt tért vissza Magyarországra. A katonai becsületügyi választmány most megállapította, hogy egyik fél sem hibás a párbaj elhalasztásában, s miután Jungert még azt sem tudta, hogy hol vannak régi segédei, a választmány jelölte ki segédeit egy tényleges százados és Soós Károly altábornagy, volt hadügyminiszter személyében. Szmracsányi segéde két alezredest volt. A párbajt, a melynek során Jungert félíg éles hasvágást, Szmracsányi pedig a bal arcán három vágást kapott, Soós altábornagy vezette. Egyik fél sebesülése sem volt komoly, természetir és a jelenlevő katonar orvosok tapasszal ragasztották csak le a sebeket. A párbaj után Soós tábornok felszólítására a felek kibékültek és mint jóbarátok hagyták el a tíz év előtti sértésért vett lovagias elégtétel színhelyét.

SAKK

Sakkverseny Timisoara és Bucaresti között. (Saját tudósítónktól.) A Bánát és Erdély sakkozó közönsége általános érdeklődéssel kíséri azt a rivalitást, amely a temesvári és bucarestii sakkgegyletek között keletkezett. Az utóbbi időben a sakkot teljesen elhanyagolták Temesváron és ezért a város egyes, jobb sakkozói új egyesületet alapítottak. Az egyesület a bucarestii Sfatul Negustoresc kebelében működő sakkgegyletet mérkőzésre hívta ki. Herland, az „Adeverul“ sakkrovatának vezetője, Mendelsohn Löwentstein, aki a párisi sakkolimpiáson végzett gyönyörű teljesítményt és Wechsel kelték sikra Bucaresti sakkbajnokai nevében. Temesvár Tyrolert, Martont, Schlarkot, Spitzert és Erdélyt állította ki és a verseny általános érdeklődés közepette folyt le. Temesvár 7:3 arányban győzött. A versenyt Gudju kapitány vezette le pártatlansággal és nagy hozzájárulással. A kapitány, aki az „Universul“ sakkrovat vezetője, a verseny után cikket írt lapjába, ahol megírta, hogy a bucarestii versenyzők nem képviselték a legjobb sakkozókat és ezért az ő csoportja nevében újabb mérkőzésre hívta ki Temesvárt. A mérkőzést július 6-án és 7-én tartják meg, a város háza nagyteremben. A csoport leg erősebb tagja Davidescu, aki jelenleg Londonban tartózkodik és kisorsolando partnerével a mérkőzést így, csak későbbi időpont-

ban játszhatja le. A sakkozók világában általános érdeklődéssel várják Temesvár és Bucaresti újabb versenyét.

Megbukott

az aradi nyári vásár.

Nincs kereslet az áruk iránt.

(Saját tudósítónktól.) Hogy nagyvásár van most Aradon, az csak abból derül ki, hogy valamivel több elárúsító bódét állítottak fel az uccákon, mint a pénteki rendszer hetipiacokon és hogy a városi gazdasági hivatal hivatalosan jelezte; a nagyvásár 3-án kezdődik és 7-én nyer befejezést. No meg a nagyvásárokat kísérő tradicionális eső is figyelmeztetett, hogy különbség van a mai nap és a többi normális pénteki napok között. Egyéb külsőség igazán nem mutatta, hogy valamikor ez volt az az idő, amikor kipakoltak az uccákon az aradi és a vidéki iparosok és árucikkeiket hangos dicsérő szavakkal kínálgatták a falvakból sőt messi városokból Aradra özönlő közönségnek. A leghalványabb jele sem volt annak, hogy valaha az aradi nagyvásárokon vidám, nótás hangulat uralkodott, hogy akkoriban az egyhangú verkliszót és a mutatványos bódék előtt muzsikáló fuvós „zenekar“ hangjait felülmutták a kacagások, a tarka összevisszaságban nyüzsgő tömeg zürzavaros lármája, a vásárlók hangos alkudozása és minden, ami a nagyvásárok hangulatához valamikor feltétlenül hozzátartozott. Ma már ezeknek csak az emléke él. Álmos emberek lézengtek a bódék között és a sátorok alatt alvó árusokat vajmi kevésszer zavarták meg kíváncsiságukkal.

— Rosszabb ez kérem, mint a hetipiac — mondotta egy csizmakészítő mester, aki mintegy ötven pár feketére subickolt csizmát akasztott ki egy rudra bódéja elé. — Még csak meg sem kérdezték, hogy mi az ára egy pár csizmanak.

— Mi az ára — kérdeztük, hogy megvigasztalódjék.

— Van ezernégyszáz lejtől kétezer lejig. Ki milyent választ — felelte félvállról, mert látta, hogy nincs vevőszándékunk. Egy cipőárushoz mentünk el. Az árusító itt is panaszkodik. Az árak ugyanazok mint az üzletekben. Férfi ruha közönséges zsákvászonból 500 lej. Jobb minőségű 850—2500 lejig. Lehet mindent kapni a nagyvásáron, de semmit sem olcsóbban, mint az üzletekben. Az árusítók mind sajnálják, hogy kipakoltak, ami pénzükből és idejükbe került. Nagyobb része el van keseredve és váltig hangoztatja, hogy többé sohasem hozza el áruát az aradi vásárra. A délig meglévő igen halvány vásári hangulatot végleg elmosta a délutáni eső. Azt hisszük, hogy nem tévedünk ha azt állítjuk, hogy rövid idő múlva az aradi nagyvásárok már csak az emléke fog élni.

Ön bátran kimutathatja
a foga fehéret, Pál
Ha Farmodont fogkrémet
424 (és szájvizet használ!

Világvárosi műsor a Royal-barban

KÖZGAZDASÁG

Szabályozták az adóellenőrök működési körét.

Három kerületre osztották Arad városát.

(Saját tudósítónktól) Az aradi pénzügyigazgatóság ma kiadott rendelkezésével szabályozta a nemrégiben kinevezett adóellenőrök működési körét. A rendelkezés nemcsak az ellenőrök jogait és kötelességeit körvonalazza, hanem pontosan megállapítja azokat a kerületeket, amelyekben működni fognak. A rendelet szerint minden ellenőr csak a saját körletében vehet fel tényállást, a másik körletbe pedig csakis a pénzügyi adminisztrátor speciális engedélyével mehet át. Minden a kincstárnak megillető adó- és illeték ügyében jogosultak eljárni az ellenőrök s az esetleges visszaélések esetében jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyet feltérjesztenek a pénzügyigazgatósághoz. Bíróságok és pénzt felvenni az ellenőrök nem jogosultak, ellenben joguk van a kereskedők, a vállalatok és az iparosok könyveibe betekinteni. Az első és a második adókerületet három részre osztották oly módon, hogy az első kerület külső részét *Marcovici Pál*, a másodikát *Pollacsek József* kapta, míg a fennmaradó központi rész *Neagota Gyula* hatáskörébe tartozik. Az adóellenőrök munkásságát *Balabanu* subinspector s *Serb* ellenőrfőnöke ellenőrzik. A beosztás szerint *Neagota Gyula* hatáskörébe a következő uccák tartoznak: Str. Horia (Széchenyi), Str. Alexandri (Salacz), Str. Bratianu (Weitzer), Besze János, Bul. Carol (Erzsébet-körút), Str. Marie Chendi (Kölcsey), Str. Consistorului (Battányi), Bul. Dragalina (Apponyi-körút), Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy), Str. Cotului (Könyök), Bul. Regele Ferdinand (József főherceg-út), Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér), Parcul Eminescu (Baross-park), Luter-tér, Xenopol-tér (a Kulturpalota előtt), Str. Caragiale (Csiky, Gergely), Str. Desseanu (Révay), Str. Episcopul Radu (Magyar), Str. Greceanu (Perényi), Str. Granicerilor (Török Ignác), Str. George Ionescu (Gróf Károlyi Gyula), Str. Iosif Vulcan (Kazinczy), Str. Marasesti (Kossuth), Str. Costa Negri (Nagy Sándor), Str. N. Oncu (Schweidel József), Str. Simeon Balut (Dessewffy), Str. Tace Ionescu (Sárosy), Str. Vicentie Babes (Kiss Ernő), Str. Unirei (Fábián Gábor), Str. Episcopul Ciorogariu (Vécsey), Str. V. Stoiescu (Teleki), Str. Eminescu (Deák Ferenc), Str. Moise Nicu (Petőfi), Str. Gen. Berthelot (Atzél Péter), Str. Romanului (Zrinyi), Str. Metianu (Fozray), Str. Baritiu (Rákóczi), Str. 29. Decembrie (Hasszinger), Piata Catedralei (Thököly-tér), Piata Imperator Traian (Attila-tér), Str. Nicu Filipescu (Flórián), Str. Barbu Delavrancea (Lahner György), Str. Ioan Calvin János, Str. Theodor Ciontea (Pöltenberg Ernő), Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen), Str. Ioan Russu Siriamu (Aulich Lajos), Str. Porumbaru

(Knežich Károly), Str. Cojocari (Szent István), Str. Tribunalu Buteanu (Bem), Piata Lupului (Szent Péter-tér), Str. Z. Tampa (Darányi János), Str. Seminarului (Sina), Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi), Str. Alexandru Gavra (Csernovits Péter), Str. Cetatea Veche (Óvár), Piata Pestelui (Fiala-tér), Piata F. Radulescu (Bocskay-tér), Str. Bucur (Eötvös), Str. Gheorghe Lazar (Simonyi), Str. Tribunalu Dobra (Bocskó), Str. Tribunalu Axente (Damjanich-ucca.) *Marcovici Pál* és *Pollacsek József* kerületeit legközelebbi számunkban közöljük.

Zürichben 2.36.50, Párisban 9.80 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Juli 3.) Francia frank 11, svájci frank 42, dollár 219, angol font 1070, szokol 6.57, lira 8.20, dinár 3.80, márka 52.50, schilling 31.30, magyar korona 320. *Kifizetések:* Páris 10.60, Zürich 43.20, Newyork 220.50, London 1080, Prága 6.57, Milánó 8, Belgrád 3.92, Berlin 52.10, Bécs 31.20, Budapest 316.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Juli 3.) Berlin 122.75, Amsterdam 206.40, Newyork 515, London 2504.75, Páris 23.92.50, Milánó 17.97.50, Prága 15.27.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.03.25, *Bucuresti* 2.37.50, Varsó 0.00099, Bécs 0.0072.62.50.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Juli 3.) Berlin 122.87.50, Amsterdam 206.40, Newyork 515, London 2505.12.50, Páris 24.10, Milánó 18.15, Prága 15.27.50, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.05, *Bucuresti* 2.36.50, Varsó 0.00099.87.50, Bécs 0.0072.62.50.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Juli 3.) *Kifizetések:* Páris 9.27.50, London 1073, Newyork 219, Milánó 7.63, Zürich 42.90, Bécs 31, Prága 6.52. *Valuták:* Napoleon 810, aranymárka 51.50, leva 1.48, török lira 1.13, angol font 1055, francia frank 10.50, svájci frank 41.50, lira 7.95, drachma 3.70, dinár 3.70, dollár 217.50, lengyel márka 41, osztrák korona 31.50, magyar korona 31, szokol 6.50.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. (Juli 3.) London font 345—370.000, Prága 2105—2117, szokol 2104—2120, Belgrád 1245—1253, Newyork 70.960—71.390, dollár 70.560—71.390, Páris 3329—3349, frank 3324—3358, *Bucuresti* 326—328, lej 328—330, Szófia 507—511, leva 502—510, Milánó 2517—2533, lira 2522—2544, Berlin 168.65—169.65, márka 167.65—169.65, Zürich 137.70—138.50, svájci frank 137.90—138.90.

— Felhívás. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az érdekelte kereskedőket és iparosokat, akik eddig pauszálában fizették forgalmi adójukat és kivetésük érvénye augusztusban lejár, hogy az újból való megállapítás érdekében kérvényüket július tizedikéig okvetlenül adják be a pénzügyigazgatósághoz.

= Egyezkedés a Baldwin-céggel. *Bucurestiből* jelentik: A pénzügyminiszteriumban ma folytatták a Baldwin-céggel megkezdett egyezkedő tárgyalásokat. A megegyezés annál valószínűbb, mert az ilfovi törvényszék ma fog érdemben dönteni a Baldwin-cég keresete ügyében.

= A drágasági index emelkedése. *Bucurestiből* jelentik: A fővárosi lapok szerint a drágasági index két százalék emelkedést mutat a május havi helyzettel szemben.

Felkészítette:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Szülők figyelmébe!

Izr. Leányinternátus

felvessz rendes tanulókat a jövő tanévre. — Előkészít javító-, pótló- és magánvizsgálatra. Prospektus kérendő.

Izr. Leányinternátus Arad, Str. Alexandru Gavra 19. (Csernovits Péter-ucca.) 3743

Otszobás, elő- és fürdőszobás lakás,

irodának is alkalmas, a téli színház közvetlen közelében, 10 éves szerződéssel átadó.

Bővebbet: Györfly „Mures” irodájában Arad, Str. Unirei (Fábián G.-u.)

Cserép

duplafalcos 253. sz., legjobb minőségben, legutányosabb árban kapható:

Pollák Sándor gőztéglagyárában, Aradon.

ZONGORA

megvételre kerestetik.

Complett moziberendezés, zenélő-automata olson eladó. Cim:

„Fortuna” Wallinger irodában, Arad, Str. Consistorului 31., a rk. zárdaival szemben.

Butor-üzlet

megszüntetés miatt butorok jutányos árban, részletfizetésre is beszerezhetőek:

Garai Károlynál,

Arad, Str. Gheorghe Lazar 5. (→ Urania mozi mellett.) (→) 3565

Kisebb nagyobb házhelyek a Str. Fabrica 27., 29. sz. (rég. szám 7.) alatt eladó. Bővebbet: Kalász János bűrüzletében, Arad, Piata Avram Iancu No. 3. 3560

Saját érdekében próbálja meg a „Corvin” tej- és tejtermékeit. Lapteria „CORVIN” tojósarnok Arad, Str. M. Corvin 1 (Hanyadi-ucca)

HÁZTETŐK

Javítását, rendbehelyezését és kátránypapir fedését jutányos áron vállalja

Komor Márton dal- és cseréptéglamester Arad, Str. Ep. Ciorogariu (Vécsey-u.) 23.

Arad, Strada Rahovei

(Mihály-ucca) 93. sz. 364 □-ös

háztetők eladó

Érdeklődni: Ozeller és Szatmárynál, Arad, Str. Teodor Ciontea (Pöltenberg Ernő-ucca) 15. sz. 15176

Szőlős urú kastély Aradon,

a belváros szélétől néhány percre, azonnal elfoglalható 4 szoba, fürdőszobás lakással, pincével, kolnával, 700 □-os szőlő és gyümölcsfákkal beültetett, parcellázható uccai telekkel 550.000 lejt eladó. 16095

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

L'ami de la femme!!!

CH. DUPRE

EAU DE COLOGNE
POUDRE
SAVON
CRÈME

Bouquet d'Origan

Nyaraini legolcsóbban a teljes ujjonnan átalakított

„BAIA-RIGÓS” (BOGDARIGÓS-FÜRDŐBEN) LEHET.

Kiváló gyógyfürdők. Tiszta szobák. Elsőrendű konyha. Gyönyörű villanyvilágítással ellátott sétányok. Állandó zene. Olcsó árak. — Aradon, a fürdő autó mindenkinél rendelkezésre áll. — Bővebb felvilágosítás:

„FORTUNA” (Wallinger) irodában Arad, Str. Consistorului (Battányi-u.) 31. nyerhető

Pankotai állomás mellett levő

cseréptégla és cementárugyár

teljes felszereléssel, saját kézből eladó. — Ertekezni a tulajdonosnál. 3742

Mélyen leszállított árak az összes nyári ruha és blous újdonságokban PLESZ központi ruhanagyáruházában.
Külön mértékosztály! Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a névre figyelni!

Karórákat leszállított áron árúsit: FEINER ékszerüzlet, Arad, Strada Brațianu (Weitzer János-ucca) 3. szám Brillians, ezüsttárgyakért legmagasabb napi árat fizetek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésű ár hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög dékárnappal 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt kezeltje magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetése szövegét, amelyik tartalmazza fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztatassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

MECHANIKAI tisztem részére tanonokok, jó kezdő fizetéssel felvétetnek. Szegfű irógépüzlet, Arad, főpostával szemben. 3647

TAKARITÓ reggeli rövid ideig tartó munkára felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

TÖBB ÉVI irodai gyakorlattal bíró, pénztárkezelésben jártas irodista, délutáni órákra alkalmazást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3734

HUSZONNYOLC ÉVES kereskedő, perfect román, német, magyar, raklárközi vagy bizalmi állást keres, több évi irodai gyakorlattal bír. Ajánlatokat „Correct 777” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 3741

ÜGYES FÜSZERESSEGED. ki rövidáru és italszakmában jártas, önállóan is tud dolgozni, azonnal felvétetik. Személyesen jelentkezésnek megállapodás esetén a költséget megtérítem. Fuchs, Gurahont. 3744

MINDENES leány jó fizetéssel felvétetik. Arad, Bulv. Carol 49. (Érzsébet-körút) II. emelet. 3748

EGY ügyes mindenés magas fizetéssel felvétetik. Losonczy ékszerüzlet, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. 10243

EJJELEI ÓR, lehetőleg nyugdíjas keresetnek. Arad, Bulv. Carol 56., I. emelet, ajtó 4. 3750

Lakás.

KERESÉK egy szobás kamrával bíró egyszerű lakást augusztus 1-re. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

KERESÉK 3 szobás modern lakást belvárosban mielőbbre. Boross, Arad, Str. Románului 5. (Zrinyi-ucca). 3739

Vétel és eladás.

HASZNALT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda, Arad. 7545

VALÓDI selyem perzsaszőnyeg, futó- és egyéb gyári szőnyegek, vitrin és vitrin tárgyak, uriszoba, ebédlő és szalonberendezések, gyermekágy, vas és faágyak, különböző butordarabok, gyermekkosci, Singer varrógép, antik szalon és fotelok, festmények, kézimunkák, hintaszék, 12 személyes étkező servise, mosdó servise stb. igen jutányosan eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

290x240 EBÉDLŐ, 225x140 teljesen új összekötő perzsaszőnyeg, két drb. 1 ajtó fehér szekrény, eladó. Wolff, Arad, Bulv. Carol 49. (Érzsébet-körút) II. em. törvényszékkel szemben. 3747

RÖVID tekete zongora jutányosan eladó, vagy bérbeadó. Megtekinthető Arad, Str. Gojdu (Szt. István-ucca) 1., délután 4-ig. 3745

EGY kétréti sikszita és egy kétméteres gyorsszita olcsón eladó. Aster malom Galsa. 10248

ELKÖLTÖZÉS miatt ebédlő, hátszoba, bégarnitúra, zongora, szőnyegek, edények, háztartási cikkek, eladó. Arad, Str. Mărășești (Kossuth-ucca) 86. 3749

REITHOFFER GUMMIKABATOK MUZSAINAL, ARAD, a SZÍNHÁZZAL SZEMBEN. 3647

MINDENEMŰ szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egészszoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísztárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

CSEPLŐ GÉPEKHEZ szükséges teljes felszerelésű mentő szekrények és ezek kiegészítésére szükséges anyagok kaphatók Dr. Földes gyógyszerárban Arad. 3633

EZÜSTÖT, antik butort magas áron veszek. két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

CEMENTSERÉPKÉSZÍTŐGÉP modern Lipsia 700 lemezzel eladó. Kempf Pál Curtio. 3724

VEGYI IPARI célokra destillált víz állandóan kapható Földes gyógyszerár Arad. 3726

MACULATURA PAPIR 5 kilogramos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingatlan.

ÜZLETFELEINK részére keresünk négy, öt, hatszázezer lejes házakat, lehetőleg a belvárosban. Györfly „Mures” irodája Arad, Strada Unirel. 15178

Üzletek.

RAKTÁRNAK, műhelynek alkalmas helyiség lakással kiadó Arad, Str. Abatorului 68/78. 3732

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betéblázásra legelőnyösebben folyósítottak. HAASZ-irodája, Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16554

FÜSZER, esemegeüzletek, trafik, női kalapüzlet, belvárosi háztelek, hatszobás magánház eladó „Italia” ügynökségnél Arad, Str. Alexandri 1. 3755

Ha szép akar lenni, használjon

Kulka-féle Lillomtej-crém, Lillomtej-szappant és Lillompuvert.
Kapható kisképpel: Városliget gyógyszertár a „Fekete Sas”-hoz, Timișoara, Szt. György-tér. 555

A holt szezonban is

fellendül az üzlete,
ha a

KÖZLÖNY-ben

hirdet.

FIGYELEM!

Eredeti perzsai szőnyeg specialista vagyok. Javítottok mindennemű szőnyegot u. m. keleti és nyugati argaman szőnyegeket, karamanlu függőnyöket, nemzeti takarókat, szőnye püszöket, perzsai szőnyekeket stb. — Peseitöket díszítünk tüntetőkkel. — Szőnyegeket molyoktól, garancia mellett mosomást előnyös áron.

M. A. PASODIAN Arad,

Bulevardul Regelor Maria 12. (Floober EMI-palota.)

Fogászat!

Fogászati (injektív) kezelésrel 40 lej.

Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.

Fehér fogak kálciumokra

1947 drb. 40-50 lej.

Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.

FRIDA D'MOUDJALLED.

Vizsg. Fogászati, Arad, S. Reg. Ferd. 14. Községi Fogorv.

Oltönyöket ... 1650

Raglánokat ... 2000

Gummi kabátokat ... 960

lejes áron árúsit:

SZANTO & KOMLOS,
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

Vasárnap délutántól kezdve

Aradul-Noun (Ujaradon) a régi jó hírnevű, osinosan berendezett „Szöllő” vendéglő

tündéerkertje

a legkellemesebb kiránduló helye lesz az aradiaknak. Izletes hideg és meleg ételről, tisztán kezelt italokról, állandóan frissen csapott sörrel gondoskodva van. Minden vasárnap délután elsőrendű cigányzenekar játszik. Nyári mulatságok rendezésére legalkalmasabb helyiség. Szíves partitogást kér 15178

Luczay László, vendéglős.

PRIMA Standard Manilla Nagy Farkas-nál
KAPHATO ARAD,
BUL. REG. FERDINAND No. 5.

„VULCAN = LÓVASUTY”

tégla- és
eserepgyár ajánlja
kittinó minőségű géptéglaft,
Nagyméretű kézzel vert téglát. Kut készítéshez forma téglát, Sütőkemence készítéshez négyszögletes téglát,
Kisméretű tetőfedél
eserepet.

Városi iroda Arad, Bohus palota III. kapu, I. em. 19. ajtó.

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST.

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kiváló konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.